

ПАМ'ЯТКА ЩОДО КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ДИВЕРСІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Злочини проти основ національної безпеки – найбільш тяжкі злочини, відомі кримінальному законодавству. Шкоду, яку вони можуть заподіяти, не можна недооцінювати. Державна зрада, шпіднаж, терористичний акт, диверсія, можуть спричинити знищення об'єктів, що мають важливе економічне і військове значення, дезорганізацію роботи державних або громадських організацій, а в умовах війни – призвести до невдач у бою, до загибелі великої кількості людей.

Злочинами проти основ національної безпеки визнаються передбачені кримінальним законом суспільно небезпечні діяння, спрямовані на підрив або ослаблення суспільного ладу України.

У зв'язку із диверсійною діяльністю країни-агресора та використання у своїх протиправних цілях громадян України, вважаємо за необхідне довести до відома учасників освітнього процесу про відповідальність за вчинення дій, які будуть розцінені, як допомога ворогу та спроба підірвати цілісність та суверенітет України.

До таких дій відноситься:

- Вчинення з метою ослаблення держави вибухів, підпалів або інших дій, спрямованих на масове знищення людей, заподіяння тілесних ушкоджень чи іншої шкоди їхньому здоров'ю, на зруйнування або пошкодження об'єктів, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, а також вчинення з тією самою метою дій, спрямованих на радіоактивне забруднення, масове отруєння, поширення епідемій, епізоотій чи епіфітотій, - **карається позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої.** Ті самі діяння, вчинені в умовах воєнного стану або в період збройного конфлікту, - **караються позбавленням волі на строк п'ятнадцять років або довічним позбавленням волі, з конфіскацією майна** (ст.113 Кримінального кодексу України).
Вибух – це процес вивільнення великої кількості енергії в обмежено-му об'ємі за короткий проміжок часу внаслідок миттєвого хімічного розкладання відповідних хімічних речовин або їх сумішей і створення дуже нагрітих газів.
Підпал – це свідоме спричинення пожежі через застосування джерела вогню до певних об'єктів.
Масове знищення людей – це позбавлення життя багатьох людей (конкретна їх кількість визначається зважаючи на обставини справи). Це може бути як декілька тисяч осіб, скупчених у одному місці під час, наприклад, демонстрації, так і декілька десятків осіб, які перебувають, приміром, у будинку посольства, в міському транспорті, дитячому садку, лікарні, відділенні міліції, іншому громадському місці.
Епідемія – це процес масового поширення заразних захворювань людей (чуми, холери тощо), який відбувається на значній території за порівняно короткий проміжок часу, коли показник інфекційної за-хворюваності населення певної місцевості та в певний час пере-вищує звичайний рівень, характерний для цієї інфекційної хвороби, і характеризується відповідною динамікою.
Епізоотія – це процес масового поширення заразних (інфекційних і паразитарних) захворювань (скасу, чуми, ящуру тощо) сільськогосподарських, домашніх, зоопаркових, лабораторних, диких, циркових тварин і хутрових звірів, домашньої та дикої птиці, бджіл, риб, жаб, молосків, раків, шовкопрядів, інших представників фауни, а також ембріонів, інкубаційних яєць, заплідненої ікри, зигот, сперми тощо. Епізоотія характеризується неперервністю на значній території за порівняно короткий проміжок часу.
Епіфітотія полягає у значному поширенні грибкових, вірусних або бактеріологічних захворювань сільськогосподарських рослинних культур, лісових насаджень, водних та інших рослин. Такі захворювання можуть бути спричинені дією шкідників (комах, кліщів, мікро-організмів) або фітопатогенів (вірусів, бактерій, грибів).
- Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї, озброєння та бойових припасів в Україну. якщо така інформація не розміщувалася (не поширювалася) у відкритому доступі - **карається позбавленням волі на строк від трьох до п'яти років.**

Несанкціоноване поширення інформації про рух, переміщення або розміщення Збройних Сил України чи інших утворених відповідно до законів України військових формувань, за можливості їх ідентифікації на місцевості - **карається позбавленням волі на строк від п'яти до восьми років.**

Якщо зазначені дії були вчинені за попередньою змовою групою осіб або з корисливих мотивів, або з метою надання такої інформації державі, що здійснює збройну агресію проти України, або її представникам, або іншим незаконним збройним формуванням, або якщо вони спричинили тяжкі наслідки - **карається позбавленням волі на строк від восьми до дванадцяти років** (ст.114-2 Кримінального кодексу України).

- Терористичний акт, тобто застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створювали небезпеку для життя чи здоров'я людини або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків (якщо такі дії були вчинені з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення та ін., а також погроза вчинення зазначених дій з тією самою метою) - **караються позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років з конфіскацією майна або без такої.**

Якщо в результаті таких дій загинула людина - **караються позбавленням волі на строк від десяти до п'ятнадцяти років або довічним позбавленням волі з конфіскацією майна або без такої.**

Покарання настає також за примушування/втягнення у вчинення терористичного акту, публічні заклики до вчинення, створення терористичної групи чи терористичної організації, сприяння вчиненню терористичного акту, проходження навчання тероризму, фінансування тероризму, перетинання державного кордону України з терористичною метою (ст. 258 Кримінального кодексу України).

- Умисне пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів, споруд на них, рухомого складу або суден, засобів зв'язку чи сигналізації, а також інші дії, спрямовані на приведення зазначених предметів у непридатний для експлуатації стан, якщо це спричинило чи могло спричинити аварію поїзда, судна або порушило нормальну роботу транспорту, або створило небезпеку для життя людей чи настання інших тяжких наслідків - **караються штрафом від п'ятдесяти до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на той самий строк, або позбавленням волі на строк до трьох років.**

Якщо зазначені дії спричинили потерпілому середньої тяжкості чи тяжкі тілесні ушкодження або завдали великої матеріальної шкоди - **караються позбавленням волі на строк від трьох до восьми років.** Якщо ці дії спричинили смерть - **караються позбавленням волі на строк від семи до п'ятнадцяти років.**

Також необхідно зазначити, що у разі отримання інформації щодо осіб, які можуть виношувати наміри вчинення терористичних й диверсійних актів, проявляють зацікавленість до стану захищеності зазначеної категорії об'єктів, **необхідно терміново інформувати органи держбезпеки.**